

het voorontwerp programmadedcreet 2015

Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015

Datum van goedkeuring	14 oktober 2014
Volgnummer	2014 33
Coördinator + e-mailadres	Dirk Uyttendaele, dirk.uyttendaele@minaraad.be
Co-auteur + e-mailadres	Francis Noyen, francis.noyen@minaraad.be

---

Inhoud

Procesbeschrijving	3
Dossierbeschrijving en aanbevelingen.....	4
1 Belastingvermindering voor de eigen woning	4
2 Wijziging milieuheffingen Materialendecreet	5
2.1 Gipsafval.....	5
2.2 Residu van shredderafval na een PST-installatie	5
3 Bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging	7
4 Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost ..	8
5 Financiering Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt.....	11
Referentielijst	13

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	8 oktober 2014
Naam adviesvrager + functie	Annemie Turtelboom, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie
Rechtsgrond van de adviesvraag	DABM, art. 11.2.1, §2, 1°.
Adviestermijn	Spoedadvies
Samenwerking	NVT
Overlegcommissie	Werkcommissie Strategie en Governance en Milieuhygiëne
Vergaderingen: soort + datum	9 oktober 2014

De adviesvraag over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015 werd per brief ontvangen op 8 oktober 2014.

Er werd spoedadvies gevraagd, met name met het oog op goedkeuring van het voorontwerp op de regeringszitting van vrijdag 17 oktober.

Aan de adviesvaststelling gingen een bespreking vooraf in een werkgroepvergadering van 9 oktober 2014 en een schriftelijke ronde, op basis van een voorontwerpadvies van het secretariaat van de Minaraad.

Boerenbond, Unizo en Voka onthouden zich bij het advies wegens werkzaamheden die in SERV-verband zijn verricht.

Dossierbeschrijving en aanbevelingen

1 Belastingvermindering voor de eigen woning

- [1] In Hoofdstuk 2 zijn wijzigingen aan de orde in verband met belastingvermindering voor de eigen woning.
- [2] Wie een hypothecaire lening afsluit voor het verwerven van een eigen en enige woning, kan momenteel een belastingvermindering krijgen gedurende de looptijd van de lening. De eerste tien jaar geldt onder bepaalde voorwaarden zelfs een verhoogde belastingvermindering. Ingevolge de zesde staatshervorming is deze materie op 1 juli 2014 een bevoegdheid geworden van het Vlaamse Gewest. Het Regeerakkoord van de nieuwe Vlaamse Regering stelt dat de voorwaarden gerespecteerd blijven voor de bestaande contracten en voor leningen die nog worden afgesloten in het jaar 2014¹. Voor contracten afgesloten vanaf 1 januari 2015 wordt de belastingvermindering berekend aan het tarief van 40% (i.t.t. het marginaal tarief) en wordt het bedrag waarop de belastingvermindering wordt berekend maximaal 2.280 euro. Na tien jaar wordt dit maximum verder verlaagd tot 1.520 euro.
- [3] In zijn eerder advies over het groenboek zesde staatshervorming² stelde de Minaraad dat de regionalisering van de woonfiscaliteit (en woninghuur) een uitgelezen kans vormt om te komen tot een meer coherent en doeltreffend Vlaams woonbeleid.
- [4] Volgens de Minaraad is de woonbonus een krachtig instrument om het woongedrag te sturen. De Raad meent dat de voorgestelde hervorming een gemiste kans is. De hervorming beoogt enkel budgettaire doelstellingen terwijl het de bedoeling moet zijn om tot win-winsituaties te komen. De Raad herhaalt zijn aanbeveling om de woonbonus zo te hervormen dat deze bijdraagt aan verschillende doelstellingen zoals het aanmoedigen van energiezuinig (ver)bouwen, het streven naar meer duurzame woonpatronen in Vlaanderen, etc. De Raad vraagt verder dat er gewaakt wordt over een redelijke overgangperiode, dat een negatieve herverdelende impact vermeden wordt, en dat de historische doelstelling van de fiscale voordelen, nl. het stimuleren van het woningbezit (zeker voor lagere inkomens-

---

¹ Ook in het geval van een herfinanciering blijft de woonbonus behouden waarbij wel enkel rekening gehouden wordt met het bedrag dat in de oude lening nog af te betalen was. Maakt men van de gelegenheid gebruik om wat bij te lenen, bijvoorbeeld om de kosten van de herfinanciering te dekken of om een renovatie te betalen, dan geldt de woonbonus vanaf 1 januari niet meer op dat bijkomende bedrag.

² Minaraad, Advies van 5 december 2013 over het Groenboek implementatie zesde staatshervorming, 2013|62. De sociaaleconomische partners onthielden zich bij dit advies.

groepen) en het bevorderen van de toegang tot een eigen woning, gegarandeerd blijft.

2 Wijziging milieuheffingen Materialendecreet

- [5] Hoofdstuk 13. Milieuheffingen bevat twee artikelen tot wijziging van artikel 46 van het Materialendecreet. In beide voorstellen wordt het ambitieniveau aangaande “het sluiten van materiaalkringlopen” omwille van technische en concurrentiële redenen versoepeld door een verlenging van de termijn waarop de doelstellingen moeten bereikt worden.

2.1 Gipsafval

- [6] Artikel 107 voert in art.46.§1, 11°, van het Materialendecreet voor 2015 opnieuw het verlaagde tarief van 1 euro/ton voor het storten van niet recycleerbaar selectief ingezameld gipsafval, afkomstig van bedrijven die selectief ingezameld gipsafval verwerken tot grondstof voor de productie van nieuwe gipsproducten. Het verlaagde tarief geldt enkel voor zover OVAM daaromtrent positief geadviseerd heeft.

Met het Programmadecreet van 19 december 2012 werd aanvaard dat de recyclage van een deel van het aangeboden gipsafval onmogelijk was. Dat was het gevolg van een samenloop van technische problemen en van het gevaar voor de aantasting van de economische haalbaarheid van het recyclageproces. Daarom werd in 2013 een verlaagd heffingstarief toegestaan voor het storten van die fractie. Deze periode zou de bedrijven tijd geven om de recycleerbare hoeveelheid verder te stockeren terwijl hun installatie werd bijgesteld zodat ze in gesloten keten zou kunnen functioneren. In 2014 was het verlaagde heffingstarief niet meer van toepassing maar bleek het probleem nog niet volledig opgelost te zijn. Vandaar het voorstel om de regeling van 2013 te hernemen voor 2015.

- [7] De Minaraad accepteert het wijzigingsvoorstel. Hij vraagt dat de OVAM de evolutie van het aanbod van niet recycleerbaar gipsafval op stortplaatsen nauwgezet opvolgt en zo nodig initiatieven neemt om een nieuwe verlenging van de ingreep te voorkomen.

2.2 Residu van shredderafval na een PST-installatie

- [8] Artikel 108 stelt voor om de afbouw van het verlaagd tarief voor het storten van het residu van shredderafval dat in een PST-installatie verwerkt is, te versoepelen en verder te spreiden in de tijd. Dit verlaagde tarief en de spreiding en evolutie ervan vanaf het heffingsjaar 2010 tot 2015 werd ingevoerd met het Programmadecreet 2010 (18 december 2009). De finale doelstelling is /was om in 2015 maximaal de helft van de hoeveelheid te

storten, waarvan 3% metalen, in vergelijking tot de hoeveelheid die voor nuttige toepassing werd afgevoerd³. Het verlaagd storttarief e.a. omstandigheden leidden tot volgende resultaten:

- De hoeveelheid shredder residu die rechtstreeks gestort wordt is vanaf 2012 verwaarloosbaar.
- Een verdubbeling van de hoeveelheid recyclage sinds 2010.
- Een vertienvoudiging van de hoeveelheid energierecuperatie.
- Op Vlaams niveau is in 2013 de hoeveelheid shredder residu die gevaloriseerd wordt groter dan de hoeveelheid gestort PST residu.

Vanaf 2016 vervalt de verlaagde storthetfing van 13 euro/ton en wordt de standaard heffing van 88 euro/ton (prijzen op basis van indexatie 2014) toegepast. Hoewel de vooropgestelde doelstellingen benaderd worden, vereist het voorkomen van de standaard heffing een enorme inspanning in de resterende periode.

[9] In de memorie van toelichting bij het Programmadecreet 2010 werd de evaluatie van de regeling aangekondigd. Die evaluatie⁴ stelde vast dat de uitfasering trager verloopt dan voorzien. Maar tegelijk bleek de cruciale rol van de verlaagde storthetfing die enerzijds de kosten verzwaart en anderzijds incentives geeft voor innovatie en de beperking van het storten. Vijf mogelijke scenario's werden geanalyseerd. Uiteindelijk werd gekozen voor het behoud van een geleidelijk aflopende PST-factor tot 2019. Dit scenario laat ook toe om rekening te houden met de baten van hoogwaardige materiaalrecyclage t.o.v. energievalorisatie, m.n. door een dubbel gewicht te geven aan de hoeveelheid kunststoffen die via PST worden gewonnen voor de aanmaak van nieuwe kunststoffen.

[10] Gelet op de goede resultaten met de aanpak die werd vastgelegd via het Programmadecreet 2010 aanvaardt de Raad de uitfasering van de PST-factor over de komende vier jaar. De Raad benadrukt ook dat de OVAM via de jaarlijkse aangiftes en massabalansen in verband met de PST-factor de evolutie in de sector en de impact van de verlaagde storthetfing goed moet opvolgen om het beleid zo nodig te kunnen bijsturen. De Minaraad onderschrijft ook de maatregel ter bevordering van de hoogwaardige materiaalrecyclage t.o.v. energievalorisatie en dringt er op aan te onderzoeken of deze aanpak kan uitgebreid worden voor de terugwinning van andere materialen.

---

³ In de praktijk betekent dit dat voor 1 ton gestort recyclage residu er 2 ton werd afgevoerd voor nuttige toepassing.

⁴ Steunpunt Duurzaam Materialenbeheer (SuMMa), Onderzoeksrapport "Inzet van de Vlaamse milieuhetfingen voor verwerking van shredderafval", 2014.

3 Bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging

- [11] Hoofdstuk 16 betreft een financieel technische bijstelling van het heffings-tarief.
- [12] In uitvoering van art.16bis §3 van het Drinkwaterdecreet worden het tarief voor de bovengemeentelijke bijdrage en de bovengemeentelijke vergoe-ding aangepast. De verhoging van het heffingstarief voor rioolzoekers moet gezien worden in een algemene stijging van de bovengemeentelijke sane-ringsbijdrage en –vergoeding. Vanaf 2015 zullen gebruikers van de boven-gemeentelijke saneringsinfrastructuur jaarlijks 48 miljoen extra moeten bijdragen. Bovendien valt te verwachten dat - door het optrekken van de bovengemeentelijke bijdrage - ook de gemeentelijke bijdrage zal stijgen. De bijdrage die de gemeenten mogen vragen, mag maximum een factor 1,4 hoger zijn dan het bedrag van de bovengemeentelijke bijdrage. Omdat de gemeenten veel geld nodig hebben voor de aanleg van rioleringen, is de gemeentelijke bijdrage de afgelopen jaren sterk gestegen, dikwijls tot het maximumbedrag. Nu dat maximum onrechtstreeks wordt opgetrokken, is een verdere stijging, met een bedrag dat kan oplopen tot (48 miljoen x 1,4 =) 67,2 miljoen euro, mogelijk. Sinds de invoering van de integrale water-factuur in 2005 is de factuur van de gezinnen al gestegen met 71 %. Ook kondigt het Vlaams Regeerakkoord verschillende wijzigingen aan in de tariefstructuren.

Zowel de bovengemeentelijke bijdrage als de vergoeding zijn fiscaal af-trekbaar en worden in mindering gebracht van de te betalen heffing. Om de niet fiscaal aftrekbare restheffing voor bedrijven te minimaliseren en om bijdragen, vergoedingen en heffingen eenvormig te maken, voorziet artikel 121 de bijstelling van artikel 35ter, §1, van de Wet oppervlaktewateren. Daarvoor wordt het heffingstarief gekoppeld aan de index van de maand november van het jaar voorafgaand aan het belastbaar tijdperk. Door het eenheidstarief voor de oppervlaktewaterzoekers ook te koppelen aan de in-dex van de maand november van het jaar voorafgaand aan het belastbaar tijdperk, wordt de effectieve hoogte van het tarief voor het betrokken jaar behouden.

- [13] Gezien de onduidelijkheid over de evoluties in het algemene kader, is het voor de Minaraad onmogelijk om een algemene beoordeling te maken van het geheel. De Vlaamse Regering regelt de gevolgen van de verhoging van de saneringsbijdrage voor bedrijven via het Programmadecreet. Te gronde is over de verhoging van de saneringsbijdrage zelf bijgevolg geen maat-schappelijk debat gevoerd. De Minaraad meent dat een grondig debat over de kostenterugwinning en de adequate prikkels (zoals gedefinieerd in de

KRLW), noodzakelijk is, net als een sluitend plan voor de financiering van het waterbeleid, te beginnen met de waterzuivering.

- [14] Aangezien het voorstel op zich een financieel technische wijziging betreft, heeft de Minaraad hierbij geen verdere opmerkingen.

4 Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost

- [15] De wijzigingen inzake het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost worden doorgevoerd in hoofdstuk 17.

In het kader van de zesde staatshervorming wordt het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost (FRGE) vanaf 1 januari 2015 van rechtswege ontbonden⁵. In het Vlaams Regeerakkoord is opgenomen dat de taken en werking van het FRGE als actieverplichting zullen worden ondergebracht bij de distributienetbeheerders. De distributienetbeheerders worden verplicht om zelf goedkope leningen te verstrekken maar de mogelijkheid wordt voorzien dat zij dit uitbesteden aan bestaande of nieuwe lokale entiteiten waarmee zij een samenwerkingsakkoord sluiten. Deze activiteit is te beschouwen als een 'actieverplichting' die valt onder de REG-openbaredienstverplichtingen. Deze actieverplichting moet als REG-openbaredienstverplichting nog in een uitvoeringsbesluit worden uitgewerkt en zal pas in werking kunnen treden halfweg 2015.

- [16] In het Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015 wordt een decretale basis voorzien voor een overgangsmaatregel. Deze continuïteit zal worden verzekerd door vanaf 1 januari 2015 het Participatiefonds-Vlaanderen, de leningsschijven te laten verstrekken aan de lokale entiteiten of door het rechtstreeks verstrekken van deze leningen aan eindafnemers. De Minaraad vraagt om ook continuïteit van het software systeem voor de kredietverstrekking- en opvolging te garanderen bij de transitie van het federaal participatiefonds naar het participatiefonds Vlaanderen.

- [17] In zijn eerder advies over het groenboek zesde staatshervorming stelde de Minaraad⁶: *"Energiebesparing is een uitstekend middel om een antwoord te geven aan een aantal belangrijke uitdagingen, die ook op Europees niveau geformuleerd worden: het binnen de perken houden van de klimaatverandering; het bevorderen van de bevoorradingszekerheid en het verminderen van de afhankelijkheid van de import van fossiele brandstoffen; het onder controle houden van energiekosten voor particuliere huishoudens en on-*

---

⁵ artikel 20-21 van de Wet van 19 december 2013 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming inzake de aangelegenheden bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

⁶ Minaraad, Advies van 5 december 2013 over het Groenboek implementatie zesde staatshervorming, 2013|62. De sociaaleconomische partners onthielden zich bij dit advies.

dernemingen en via interne maatregelen zorgen voor de creatie van toegevoegde waarde, werkgelegenheid, export van energiebesparingstechnologieën en de vergroening van de economie."

De Minaraad wijst er nogmaals op dat energie-efficiënte pistes behoren om de uit Europese regelgeving stammende klimaat- én de hernieuwbare energiedoelstellingen te realiseren⁷. Volgens de Europese Commissie vertegenwoordigt gebouwrenovatie een groot energiebesparingspotentieel⁸ en kan het een groot aantal nieuwe banen opleveren. Er bestaan technieken om het verbruik in bestaande gebouwen te halveren of zelfs met drie vierde te verminderen. Op Europees niveau toont het EU-programma voor groene gebouwen aan dat een kosteneffectieve vermindering van 80% mogelijk is⁹. Op Vlaams niveau zorgt een "ingrijpende renovatie" voor een energiereductie van 70% (tot een primair verbruik van 111 kWh/m²j.)¹⁰. Energiebesparingsmaatregelen in de gebouwsector en in andere sectoren kaderen ook in de verplichting die België aangegaan is in het kader van de Richtlijn Energie-efficiëntie (2012/27/EU) en het voorstel van toekomstig Commissievoorzitter Juncker voor een bindende doelstelling van 30% voor energie-efficiëntie, te bereiken tegen 2030¹¹.

- [18] Het Vlaams regeerakkoord maakt volgens de Minaraad terecht een topprioriteit van energie-efficiëntie in gebouwen en de grondige renovatie van het bestaand gebouwenpatrimonium. Daarnaast stelt het regeerakkoord: "*we verminderen de energiearmoede aan de bron via een lager verbruik en zetten prioritair in op energiebesparende maatregelen*". De Minaraad beaamt dat het onder controle houden van de energiekosten voor particuliere huishoudens resulteert in het verhogen van de koopkracht en het verminderen van de energiearmoede. Het FRGE en zijn samenwerking met de lokale entiteiten, als specifiek mechanisme waarmee ervaring werd opgebouwd om deze doelstelling te bereiken en die positief geëvalueerd werd, moet dan ook ten volle aangewend en verder uitgebouwd worden.

---

⁷ Advies Actieplan Energie-Efficiëntie 2008-2016, Minaraad 1 juni 2011, SERV, 18 mei 2011.

⁸ Voor België werd het theoretisch energiebesparingspotentieel in deze sector door McKinsey (2009) geraamd op 61 miljoen toe of 48% primaire energie in 2030 tegenover het business as usual-(BAU)-scenario. Dit vertegenwoordigt bijna 60% van het totale reductiepotentieel in België. Het McKinsey-rapport bevestigt dat het meeste potentieel voor energiebesparingen bij het bestaande gebouwenbestand te vinden is.

⁹ COM(2011) 109 definitief. Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's. Energie-efficiëntieplan 2011.

¹⁰ Thomas More Kempen / KU Leuven. Studie naar kosten optimale niveaus van de minimumeisen inzake energieprestaties van gerenoveerde bestaande residentiële gebouwen, 22/04/2013.

¹¹ Toespraak van 15 juli voor het Europees Parlement.

[19] De Minaraad was in zijn advies over het groenboek zesde staatshervorming uitgebreid ingegaan op de bevoegdheidsoverdracht inzake het FRGE¹². De Raad vindt het positief dat de taken en werking van het FRGE – zij het onder een andere vorm – worden verder gezet. Immers het FRGE vult momenteel een bestaande behoefte in, nl. het (onrechtstreeks) verstrekken van goedkope leningen, bestemd voor structurele energiebesparende maatregelen, aan particulieren en de sociaal zwaksten in het bijzonder.

De Raad vraagt wel dat bij de verdere uitwerking rekening wordt gehouden met volgende aspecten:

- Leningen, die onder het huidige FRGE afgesloten zijn, zullen nog voor een periode van maximaal 5 jaar verder opgevolgd moeten worden.
- De kwestie waar een dergelijk ondersteuningssysteem ondergebracht moet worden (*backoffice*) is van ondergeschikt belang aan de laagdrempeligheid van de *frontoffice*. Het is essentieel dat de *frontoffice* laagdrempelig en lokaal is en zoveel mogelijk geïntegreerd is met andere ondersteuningsinstrumenten en informatieverstrekking over energiezuinig verbouwen en wonen (het één loket principe).
- Voor bepaalde doelgroepen is de (samen)werking op lokaal niveau absoluut noodzakelijk: het dichterbij de burger brengen, advies op maat geven, ... wordt best lokaal vormgegeven en georganiseerd. Dit hoeft niet tegenstrijdig te zijn met het één loket principe (lokaal kan ook één loket georganiseerd worden).
- Er moet maximaal ingezet worden op kwetsbare doelgroepen maar een dergelijk fonds moet ook openstaan voor anderen. Ook buiten de doelgroep van meest kwetsbaren zijn er veel mensen die nood hebben aan deze leningen (bv omdat ze bij de commerciële banken niet terecht kunnen). Bovendien zijn er voldoende dossiers nodig om de werking van het instrument niet in gevaar te brengen.
- Voorrang moet gegeven worden aan de meest energie-efficiënte maatregelen. Ook moet gemonitord worden hoeveel energie er bespaard wordt en tegen welke kostprijs.
- Het is belangrijk dat het instrument gekaderd wordt in een verhaal van algemene woonkwaliteit én de noodzaak van grondige energierenovaties (bijvoorbeeld door het bespreken van stappenplan van energierenovaties met de ontleners met een "renovatiebegeleider",

---

¹² Minaraad, Advies van 5 december 2013 over het Groenboek implementatie zesde staatshervorming, 2013|62. De sociaaleconomische partners onthielden zich bij dit advies.

het geven van gunstigere voorwaarden voor verregaande renovaties, ...).

- [20] De voorbije jaren konden duizenden kwetsbare gezinnen 20 tot 30 % op hun energiefactuur besparen en hun wooncomfort verbeteren dankzij de energiescans, renovatiepremie, de sociale groene lening van het FRGE of andere sociale en collectieve dakisolatieprojecten. De Vlaamse Regering heeft een hele reeks wijzigingen terzake aangekondigd¹³. De Mineraad benadrukt dat de geplande wijzigingen en herzieningen in overeenstemming moeten zijn met de prioriteit die de regering stelde voor de grondige renovatie van het bestaand gebouwenpatrimonium.

5 Financiering Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt

- [21] Hoofdstuk 18 regelt de financiering van de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt.
- [22] Titel XIV van het Energiedecreet van 8 mei 2009 bevat een reeks heffingen op de exploitatie van een elektriciteitsdistributienet, het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en het aardgasdistributienet. Deze bepalingen zijn tot op heden niet in werking getreden. Het financieren van de VREG was een van de doestellingen van die heffing. De vorige regeringen hebben er steeds voor geopteerd om de energieregulator via een dotatie uit de algemene middelenbegroting te financieren. Er wordt thans voorgesteld om deze heffingen met ingang van het heffingsjaar 2014 alsnog te activeren, maar dan wel in gewijzigde vorm. Er worden nu drie types van heffingen voorzien (naargelang het type net¹⁴) en de heffingen worden hervormd naar een forfaitaire heffing per GWh.
- [23] De Vlaamse energiemarkt heeft behoefte aan een sterke, onafhankelijke energieregulator. Dat geldt des te meer nu – in het kader van de 6de staatshervorming – het Vlaamse Gewest bevoegd wordt voor de regulering van de distributienettarieven.

---

¹³ Het budget voor de uitvoering van de huishoudelijke energiescans - 6 miljoen euro - zou geschrapt worden. Het budget voorzien voor de uitvoering en begeleiding van dakisolatie bij kwetsbare huurders op de private huurmarkt, zou dalen van 6 naar 1,8 miljoen euro. De Vlaamse renovatiepremie wordt een fiscale maatregel, waardoor de laatste schijf van de 'premie' pas 4 jaar na de investering wordt uitbetaald.

¹⁴ De exploitatie van het elektriciteitsdistributienet door werkmaatschappijen (Eandis, Infrax), de exploitatie van het aardgasdistributienet door werkmaatschappijen (Eandis, Infrax) en de exploitatie van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit (Elia).

Een toereikende en stabiele financiering is een belangrijke vereiste in dit verband. Het Vlaams Gewest is er volgens de derde Europese Elektriciteits- en Gasrichtlijn¹⁵ trouwens toe verplicht om er voor te zorgen dat de Vlaamse energieregulator beschikt over voldoende mensen en middelen voor de uitvoering van zijn taken.

Maar een regeling voor de financiering van de VREG kan niet op zichzelf staan. Daarom vraagt de Minaraad dat een maatschappelijk-politiek debat op basis van een visienota die o.a. volgende elementen moet bevatten:

- Welke taken moet de VREG uitvoeren en welke prioriteit verdient elk van die taken?
- Hoeveel middelen en hoeveel personeel met welke profielen zijn er nodig opdat de regulator die taken goed zou kunnen uitvoeren?
- Hoe kan de onafhankelijkheid van de regulator ten opzichte van de overheid en de actoren op de gas- en elektriciteitsmarkt het best gewaarborgd worden? Betekent dat op institutioneel vlak bv. dat de VREG best wordt ingebed bij het Vlaams Parlement?
- Hoe en met welke structuur dient de VREG te worden bestuurd? Op welke wijze en met welke deontologie dient de VREG zijn taken uit te voeren? Aandachtspunten daarbij zijn onder meer: de goede werking van de elektriciteits- en gasmarkt, de zorg voor betaalbare prijzen, de bevoorradingszekerheid en de totstandkoming van toekomstgerichte infrastructuur (o.a. in het licht van een koolstofarme economie), de noodzaak om te komen tot een billijke verdeling van de kosten over de diverse doelgroepen en het op afdoende wijze betrekken van alle belanghebbenden.
- De wijze waarop de VREG best gefinancierd wordt.

Een financiering die gebaseerd is op een billijke bijdrage van (alle?) gebruikers, zoals een op GWh gebaseerde heffing, is daarbij een mogelijke piste. De Minaraad vraagt echter dat de financiering van de VREG wordt geregeld samen met en gekaderd in dit ruimere debat.

---

¹⁵ Art. 35/36/37 van de derde Elektriciteitsrichtlijn 2009/72/EG en art. 39/40/41 van de derde Aardgasrichtlijn 2009/73/EG leggen de onafhankelijkheid, doelstellingen, taken en bevoegdheden van een regulator vast.

Referentielijst

Minaraad en SERV, Advies Actieplan Energie-Efficiëntie 2008-2016, Minaraad 1 juni 2011, SERV, 18 mei 2011.

Minaraad, Advies van 5 december 2013 over het Groenboek implementatie zesde staatshervorming, 2013|62.

Steunpunt Duurzaam Materialenbeheer (SuMMa), Onderzoeksrapport "Inzet van de Vlaamse milieuheffingen voor verwerking van shredderafval", 2014.

Thomas More Kempen / KU Leuven. Studie naar kosten optimale niveaus van de minimumeisen inzake energieprestaties van gerenoveerde bestaande residentiële gebouwen, 22/04/2013.